

Eläkeläiset ry:n hallitus 17.3.2023
Eläkeläiset ry:n valtuusto 23.5.2023

ELÄKELÄISET RY VUOSIKERTOMUS 2022

Kauppakaarre 1
00700 Helsinki
Y-tunnus 0116413-8

Sisällys

1 ELÄKELÄISET RY VUONNA 2022.....	2
2 YHTEISTYÖ	3
2.1 EETU ja eläkeläisjärjestöjen yhteistyö	3
2.2 Sosiaali- ja terveystieteiden ja muu yhteistyö	3
2.3 Pohjoismainen ja eurooppalainen yhteistyö	4
3 JÄRJESTÖN HALLINTO JA TOIMISTO	4
3.1 Valtuusto	4
3.2 Hallitus	5
3.3 Toimisto	5
4 JÄRJESTÖTYÖ JA TOIMINNAN OHJAUS.....	5
4.1 Alueelliset opinto- ja työpäivät.....	5
4.2 Paikallisyhdistykset.....	6
4.3 Aluejärjestöt	6
4.4 Paikallisen ja alueellisen toiminnan jatkuvuuden turvaaminen ja kehittäminen	7
4.5 Matkat sekä loma- ja virkistystoiminta	7
4.6 Monikulttuurinen toiminta.....	8
4.7 Kulje Kanssain -risteily	9
5 KULTTUURI JA KOULUTUS	9
5.1 Kulttuuri.....	9
5.2 Koulutukset.....	10
5.3 Yhteistyö Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry:n kanssa	10
5.4 Opintokerhojen ja harrastusryhmien toiminta sekä aineistot	11
6 LIIKUNTA	11
6.1 Liikumme luonnossa -hanke 2020–2022	11
6.2 Yhdenvertaisuutta etäjumpalla – hanke 2021–2022	11
7 VIESTINTÄ	12
7.1 Eläkeläinen-lehti	12
7.2 EU-tiedotushanke Ikäystävälliseen Eurooppaan	12
7.3. Verkkosivut ja sosiaalinen media	13
8 TALOUS	13
8.1. Avustettavat toiminnot	15
8.2. Tulos verrattuna tarkistettuun talousarvioon	17
8.3. Tilikauden tulos	19
8.4 Varainhankinta	19
8.5 Sijoitus- ja rahoitustoiminta	20
8.6 Tase.....	20
8.7 Näkymät vuodelle 2023 ja siitä eteenpäin	21

9 LIITTEET.....	23
Liite 1	23
Liite 2	24
Liite 3	25
LIITE 4.....	26
LIITE 5.....	27

1 ELÄKELÄISET RY VUONNA 2022

Yhteiskunnallista keskustelua hallitsi vuonna 2022 Venäjän helmikuussa aloittama hyökkäyssota Ukrainassa. Sodan kiihdyttämä hintojen nousu vaikutti voimakkaasti monen eläkeläisen toimeentuloon. Tilannetta helpotti osittain kansaneläkeindeksiin sidottujen etuuksien indeksikorotuksen aikaistaminen elokuussa. Eläkeläiset ry tavoitti osaltaan Suomeen tulleita pakolaisia ja opasti sodan vuoksi vaikeuksiin joutuneita.

Tammikuussa 2022 käytiin Suomessa historian ensimmäiset aluevaalit, joissa Eläkeläiset ry korosti yhdenvertaisia palveluita ja vaikuttamismahdollisuuksia. Hyvinvointialueille muodostettiin lain edellyttämiä vanhusneuvostoja, joissa moniin tuli eläkeläisjärjestöjen edustus.

Eläkeläiset ry kehotti kuntia ikäystävällisyyteen palveluissa, elinympäristössä ja demokratiassa. Paikallisyhdistystemme aloitteiden seurauksena maailman terveysjärjestö WHO:n ikäystävällisten kuntien verkostoon liittyivät uusina jäseninä Vantaa, Lahti ja Kalajoki. Vuoden ikäystävällisenä tekona palkittiin Ulvilan kaupungin palvelulinja (liite 1).

Eläkeläistoiminta virkistyi kahden vaikean koronavuoden jälkeen, mikä näkyi paikallisyhdistysten toimintaan osallistuneiden ja vapaaehtoisten määrän kasvuna. Vuoden merkittävin jäsentapahtuma oli yli 1100 eläkeläistä yhteen koonnut Kulje Kanssain -risteily, joka järjestettiin 13.–14.9. Helsingistä Tallinnaan. Yhdistystoimijoiden digitaalisen osaamisen vahvistuminen helpotti kokousten ja koulutusten järjestämistä. Järjestön jäsenyhdistyksilleen tarjoaman kotisivujärjestelmän laajeneminen lisäsi nettinäkyvyyttä.

Valtuusto kokoontui Tampereella 24.–25.5. Kokouksen yhteydessä järjestettiin asumisteemainen seminaari, joka oli avoimesti seurattavissa netin välityksellä. Valtuusto otti kantaa ikääntyneiden turvallisen asumisen puolesta. Jäsenyhdistykset jättivät valtuustolle 53 aloitetta. Aloitteisiin annetut vastaukset ohjaavat järjestön toimintaa ja vaikuttamistyötä.

Hallitus kokoontui 11 kertaa. Kokoukset järjestettiin pääosin etäkokouksina. Kaksi lähikokousta järjestettiin seminaarityyppisinä laajemmalla kokoonpanolla yhdessä varajäsenten kanssa. Hallitus toteutti edustajakokouksen 2021 hyväksymää strategiaa muun muassa painottamalla avointa matalan kynnyksen toimintaa, aktivoimalla jäsenkuntaa sääntöuudistusprosessissa, sekä vahvistamalla yhteistyötä toisten eläkeläisliittojen kanssa (liite 2).

Järjestön edunvalvonnan pohjana toimi vuonna 2019 hyväksytty tavoiteohjelma ”Ikäystävälliseen Suomeen”. Sen tavoitteita edistettiin yhdessä asiantuntijaverkostomme kanssa valmistelluissa lausunnoissa, kannanotoissa ja päättäjätapaamisissa. Lausunnot lakihankkeisiin annettiin pääosin EETUn kautta (liite 3).

Harrastustoimintaa tukeva luontoliikunnan hanke ”Liikumme luonnossa” saatettiin loppuun. Yhdessä Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL:n ja ammattiliittojen kanssa järjestettiin ”Edessä eläkevuodet – mikä muuttuu?” -eläkevalmennustilaisuuksia. Uutta yhteistyötä EKL:n kanssa olivat yhdessä järjestetyt vanhusneuvostopäivät, Verkosta virtaa -vertaisopastajakoulutukset, sekä keskustelutilaisuuksien sarja EU-tiedotushankkeessa ”Ikäystävälliseen Eurooppaan”.

Järjestön jäsenyhdistysten lukumäärä oli 199 ja niiden kokonaisjäsenmäärä 16 899 (ks. luku 4.2). Vaikka jäsenmäärä väheni hieman, näkyi jäsenhankinnassa selvää piristymistä edellisvuosiin verrattuna.

Järjestön toimisto muutti tammikuussa Helsingin Malmille, ja vanha toimisto Mechelininkadulla myytiin. Henkilökunta kasvoi syyskuussa yhdellä, kun seuraavan vuoden retkeilypäiviä valmistelevaan palkattiin määräaikainen tapahtumasuunnittelija.

2 YHTEISTYÖ

2.1 EETU ja eläkeläisjärjestöjen yhteistyö

Eläkeliittojen etujärjestö EETU ry on valtakunnallisten eläkeläisjärjestöjen yhteenliittymä. Toiminta keskittyy valtakunnalliseen vaikuttamistyöhön. Alueellisen ja paikallisen EETU-yhteistyön muodot vaihtelevat. EETUn jäsenjärjestöjä ovat Eläkeläiset ry:n lisäksi Eläkeliitto ry, Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry, Kansallinen senioriliitto ry, Kristillinen Eläkeliitto KRELLI ry ja Svenska pensionärsförbundet rf.

Vuorotteluperiaatteen mukaisesti EETUn puheenjohtajajärjestönä toimi vuonna 2022 Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL. Vuoden keskeisimmät tapahtumat olivat aluevaaleissa vaikuttaminen sekä eläkeläisparlamentti. EETU antoi yhteensä 17 lausuntoa ja kannanottoa (liite 3).

EETU oli edustettuna mm. seuraavissa elimissä: Kelan neuvottelukunta, Kelan eläkeasiain neuvottelukunta (Eläkeläiset ry:stä Jan Koskimies), Ikääntyneiden asumisen yhteistyöverkosto, Vanhustyön Keskusliiton korjausneuvonnan neuvottelukunta, Ikäihmisten liikunnan kansallisen toimenpideohjelman ja Voimaa vanhuuteen -ohjelman ohjausryhmä (Eläkeläiset ry:stä varajäsen Eva Rönkkö) ja Selkokeskuksen neuvottelukunta (Eläkeläiset ry:stä koulutussuunnittelija Tiina Rajala). STM:n avustusasioiden neuvottelukunnassa EETUn edustajana toimi Jan Koskimies Eläkeläiset ry:stä.

2.2 Sosiaali- ja terveysjärjestöt ja muu yhteistyö

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry on valtakunnallinen kattojärjestö, joka kokoaa yhteen yli 200 sosiaali- ja terveysalan järjestöä. Eläkeläiset ry:n edustajat osallistuivat SOSTE:n, sosiaali- ja terveysministeriön avustuskeskus STEA:n ja muiden sote-alan toimijoiden järjestämiin tapahtumiin, koulutustilaisuuksiin ja verkostoihin.

Edunvalvonnassa moninaisuus työn suunnittelija Eva Rönkkö on asiantuntijajäsen Eduskunnan ihmisoikeuskeskuksen ikääntyneiden oikeuksien jaostossa. Jaosto seuraa iäkkäiden ihmisoikeuksien toteutumista eri viranomaisten toiminnassa sekä edistää vähemmistöihin kuuluvien iäkkäiden yhdenvertaisuutta suomalaisessa yhteiskunnassa.

Koulutus- ja kulttuuritoiminnassa tehtiin yhteistyötä Kansan Sivistystyön Liiton ja KSL-opintokeskuksen kanssa. KSL:n hallituksessa järjestöä edusti Tiina Rajala. Järjestö teki yhteistyötä Työväen Urheiluliitto TUL ry:n kanssa muun muassa Veteraanien kulttuurikatselmuksen valmistelussa.

Eläkeläiset ry järjesti yhteistyössä Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry:n kanssa ay-väelle suunnattuja eläkkeelle siirtymiseen valmistavia koulutuspäiviä. Toiminnassa olivat mukana Rakennusliitto ja Teollisuusliitto. Järjestö teki myös yhteistyötä ammattijärjestöjen veteraanijaostojen kanssa.

Eläkeläiset ry:n jäsenyydet ja edustus on listattu liitteessä (liite 4).

2.3 Pohjoismainen ja eurooppalainen yhteistyö

Pohjoismaisen yhteistyötoimikunnan NSK:n jäsenjärjestöjä ovat: Faglige Seniorer (Tanska), Landsfelag Pensjónista (Färssaaret), Landssamband eldri borgara (Islanti), Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL (Suomi), Pensjonistforbundet (Norja), Eläkeläiset ry (Suomi), SKPF Pensionärerna (Ruotsi) ja Pensionärernas Riksorganisation PRO (Ruotsi). NSK:n jäsenjärjestöillä on yhteensä noin miljoona jäsentä.

Pohjoismainen yhteistyötoimikunta NSK järjesti vuonna 2022 kaksi kokousta: vuosikokouksen 5.–6.5. Kööpenhaminassa ja syyskokouksen 20.–21.10. Tukholmassa. Vuosikokouksessa kuultiin jäsenmaiden maaraportit. Vuosikokoukseen osallistuivat Kalevi Kivistö ja Jan Koskimies ja syyskokoukseen Tuula Telin ja Tuomas Talvila.

Eurooppalaisia yhteistyöverkostoja ovat AGE Platform Europe, jonka yhteisöjäsen NSK on, sekä ENIEC (European Newtwork on Intercultural Elderly Caren). AGE:lla on kaikkiaan 165 eurooppalaista jäsenjärjestöä. AGE:n tehtävänä on vaikuttaa EU:n päätöksentekoon ikäihmisiä koskevissa kysymyksissä. Monikulttuurisuustyön suunnittelija Eva Rönkkö ja ohjaaja Evgeniya Mazurova osallistuivat ENIEC-verkoston vuositapaamiseen Haagissa 15.–17.5.2022.

3 JÄRJESTÖN HALLINTO JA TOIMISTO

Järjestön luottamushallinto ja henkilökunta on listattu liitteessä 5.

3.1 Valtuusto

Eläkeläiset ry:n valtuusto kokoontui 24.5. Varalan urheiluoistossa Tampereella. Kokoukseen osallistui 28 valtuuston jäsentä, 6 hallituksen jäsentä ja 6 järjestön työntekijää. Seuraajia oli paikalla yksi. Yksipäiväistä kokousta seurasi seminaari 25.5., jossa käsiteltiin kohtuuhintaista asumista sekä järjestöllistä kehittämistä.

Jäsenyhdistykset toimittivat kokouksen käsiteltäväksi kaikkiaan 53 kirjallista aloitetta. Suurin osa aloitteista kosketti edunvalvonnan kysymyksiä, merkittävimmin sosiaali- ja terveystaloudelliset, kunnallinen ja alueellinen edunvalvonta sekä toimeentulon kysymykset. Eläkeläistoimintaa ja järjestöllisiä asioita koskevia aloitteita jätettiin myös.

Valtuusto sai selvityksen edellisen valtuuston päätösten edistämisestä sekä keskusteli järjestön taloudesta ja toiminnasta kahden vaikean koronavuoden jälkeen. Valtuusto otti kantaa ajankohtaisiin asumiskysymyksiin otsikolla ”Ikääntyneiden turvallinen asuminen on ihmisoikeus”. Sääntömääräisten asioiden lisäksi asialistalla oli järjestön sääntömuutoksen valmistelu. Sääntöjen uudistamisen taustalla ovat toimintaympäristön muuttuminen, digitalisaatio, yhdistyslain uudistaminen, sekä järjestön strategia.

Valtuusto kokoontui seminaariin sääntöuudistuksesta Helsinkiin Hotelli Arthuriin 8.12. Seminaarissa käsiteltiin sääntöluonnoksia ja niiden pohjalta valmisteltiin esitys hallituksen kokoukselle, joka päätti aluekierrokselle esitellyistä sääntöesityksistä.

3.2 Hallitus

Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana 11 kertaa, pääosin etäkokouksina. Hallituksen jäsenet osallistuivat kokouksiin aktiivisesti, ja tarvittaessa osallistuivat henkilökohtaiset varajäsenet. Valtuuston puheenjohtajat olivat mukana hallituksen työskentelyssä. Hallituksen ja varajäsenten yhteiset seminaarokokoukset pidettiin Helsingissä 9.6. aiheena tuleva toiminta ja 15.11. aiheena sääntöuudistus.

Hallituksen puheenjohtajana toimi Matti Huutola ja varapuheenjohtajana Tuula Telin. Hallitusta työllistivät strategian toteuttaminen, järjestötoiminta, vaikuttamistyö ja talousasiat. Hallituksen asettama ikäännyttämispoliittinen työryhmä valmisteli vaikuttamistyötä. Työryhmä kokoontui kaksi kertaa ja työskenteli muuten sähköisesti. Työryhmään kuuluivat hallituksen puheenjohtajien lisäksi Kalevi Kivistö ja Kaija Kallinen.

3.3 Toimisto

Järjestön toimitilat sijaitsivat Helsingissä Malmilla (Kauppakaarre 1). Toimistossa työskenteli vuonna 2022 yhdeksän vakituista työntekijää: toiminnanjohtaja, talous- ja henkilöstövastaava, jäsenvastaava, koulutussuunnittelija, kaksi järjestösuunnittelijaa (eläkkeelle jäävä ja hänen seuraajansa), tiedottaja ja moninaisuustyön suunnittelija. Toimistoassistentti vakinaistettiin marraskuussa 2022. Näiden lisäksi toimistolla työskentelivät määräaikaisina tapahtumasuunnittelija, moninaisuustyön ohjaaja, sekä työharjoittelija koulutussopimuksella. Moninaisuustyön ohjaajan työtä laajennettiin väliaikaisesti Ukrainan sodan aiheuttaman tarpeen vuoksi. Tiedottaja toimi toiminnanjohtajan sijaisena tämän ollessa hoitovapaalla 1.9.–31.12.

Toimiston työtä tukivat säännölliset viikkopalaverit. Henkilökunnan arviointi- ja suunnittelupäivät pidettiin 18.–19.1. Helsingissä Suomen Elintarviketyöläisten liiton tiloissa; 13.5. Hämeenlinnassa Hotelli Aulangolla virkistyspäivien yhteydessä ja 16.–17.8. Helsingissä Parasta Lapsille ry:n toimistolla. Lisäksi järjestettiin henkilöstöpäivät Lahdessa 23.–24.11., joissa käsiteltiin mm. ikäjohtamista, työyhteisön kehittämissuunnitelmaa ja ajankohtaisia henkilöstö- ja työhyvinvointiasioita.

Järjestö huolehtii työnantajana henkilökunnan työkyvystä, ammattitaidosta ja työmotivaatiosta henkilöstöpolitiikalla, johon sisältyy joustavuus työn järjestelyissä, etätyömahdollisuudet, kattava työterveydenhuolto sekä ammattitaitoa tukeva koulutus. Koko henkilökuntamme osallistui elokuussa. Kansan Sivistystyön Liitto KSL-opintokeskuksen järjestämään kouluttajakoulutukseen.

4 JÄRJESTÖTYÖ JA TOIMINNAN OHJAUS

4.1 Alueelliset opinto- ja työpäivät

Alueelliset opinto- ja työpäivät toteutettiin 31.1.–3.3. Koronatilanteen vuoksi osaa tilaisuuksista jouduttiin siirtämään, mutta lopulta opinto- ja työpäivät toteutettiin kaikissa aluejärjestöissämme. Osallistujia oli yhteensä 125 henkilöä. Kouluttajina tilaisuuksissa toimi kaksi tai yksi järjestön työntekijää.

Opinto- ja työpäivien tärkeimpiä aiheita olivat syyskuun Kulje kanssain -risteily, 21. edustajakokouksen päätökset, Liikumme luonnossa -näyttely, sekä monikulutturuusuustyö ja kuvanäyttely. Osallistava tehtävä tehtiin järjestön vuoden 2021 edustajakokouksessa hyväksytystä strategiasta.

4.2 Paikallisyhdistykset

Rekisteröityjä jäsenyhdistyksiä oli vuoden lopussa 199. Henkilöjäseniä paikallisyhdistykset kirjasivat vuoden lopussa 16 899; (2021: 17 619), ja yhteisökannatusjäseniä 42.

Jäsenhankinta piristyi verrattuna edelliseen vuoteen, jolloin koronapandemia vielä vaikeutti toimintaa. Uusia jäseniä liittyi vuoden 2022 aikana 1283, kun vuonna 2021 uusia jäseniä liittyi 696. Paikallisjäsenten jäsenistä naisia oli vuoden lopussa 61,1 % ja miehiä 38,2 %. Edellisvuodesta sukupuolijakauma muuttui hieman naisvaltaisemmaksi. Jäsenistön ikäjakauma oli seuraava: alle 60-vuotiaita 1,6 %, 60–69-vuotiaita 15,7 %, 70–79-vuotiaita 47,1 %, 80–89-vuotiaita 30 % ja yli 90-vuotiaita 5,6 %.

Paikallisyhdistysten toimintaa selvitettiin lomakkeella. Lomakkeen palautti 99 yhdistystä (2021: 110). Palautteen mukaan toiminnassa oli mukana vapaaehtoisia 3153 henkilöä. Vapaaehtoisten tehtäviä olivat muun muassa kerhojen ja harrastusryhmien vetäminen, talkooapu, tapahtuminen ja matkojen järjestelyt, keittiötehtävät ja siivous, kuljetusapu ja kimpapydyt.

Paikallisyhdistysten kerhot kokoontuivat yhteensä 3018 kertaa, ja keskimääräinen osallistujamäärä oli 24 henkilöä. Yhdistyksissä toimi yhteensä 324 harrastusryhmää. Tyypillisiä harrastusryhmien aiheita olivat laulu, liikunta, lukupiirit sekä erilaiset pelit. Retkiä ja matkoja järjestettiin yhteensä 99, joiden osallistujamäärä oli yhteensä 10 431.

Paikallistoiminnassa näkyi alkuvuonna 2022 vielä koronan vaikutus, mutta loppuvuotta kohden toiminta vireytyi. Toimintaa haitanneita tekijöitä olivat yhdistysten mukaan muun muassa taloudelliset vaikeudet, toimitilojen saatavuus, harrastusryhmien vetäjien puute ja koronasulkujen aiheuttama lamaannus. Myönteisiä asioita olivat sitoutuneet toimihenkilöt, yhteiset juhlat ja joissakin yhdistyksissä mahdollisuus käyttää hyviä toimitiloja.

Useassa yhdistyksessä haasteena on jäsenten ikääntyminen ja uusien toimihenkilöiden saatavuus. Vastuun kasaantuminen harvoille ja pieni vaihtuvuus johtokunnissa voi johtaa vetäjien väsymiseen, mikä uhkaa toiminnan jatkuvuutta. Toisaalta monissa yhdistyksissä uusia toimihenkilöitä on saatu mukaan.

Jäsenyhdistyksille toimitettiin kaikkiaan yhdeksän yhdistyspostikirjettä. Kirjeisiin sisältyi yhdistysten ja järjestön sääntömääräisiin kokouksiin, koulutuksiin ja tapahtumiin, sekä erilaisia toiminnan ja edunvalvonnan suunnittelua tukevia aineistoja ja ohjeita.

Paikallisyhdistysten tekemää edunvalvontaa tuki jäsenistön hyvä verkostoituminen ja digitaalisten viestintävälineiden omaksuminen. Aloitteellisuus näkyi paikallisesti mm. raportoitujen kannanottojen (48 kpl) ja keskustelutilaisuuksien (209 kpl) määrässä. Merkittävä vaikuttamiskanava olivat kunnalliset vanhusneuvostot, joissa toimi 137 Eläkeläiset ry:n paikallisyhdistysten jäsentä.

Ruotsinkielisten yhdistysten tapaamista ei järjestetty vuonna 2022.

4.3 Aluejärjestöt

Aluejärjestöjen opinto- ja neuvottelupäivät järjestettiin Kuopion Rauhalahdessa 26.–28.9. Edustettuna olivat kaikki 14 aluejärjestöä. Tapahtumassa tutustuttiin järjestön vuoden 2023 toimintasuunnitelmaan, kerrottiin kevään valtuuston kokouksista ja syksyn toimintatönnipäivistä sekä eläkeläisparlamentista ja valtuuston sääntöuudistusta käsittelevästä seminaarista. Lisäksi esiteltiin järjestön eduskuntavaalitavoitteet 2023 ja käytiin keskustelua järjestön tavoitteista ja strategisista linjauksista. Asialistalla oli myös jäsenhankintakampanja, uusien jäsenten kyselyn tulokset ja sääntöuudistuksen eteneminen.

Aluejärjestöjen puheenjohtajille järjestettiin nettitapaaminen 9.3., joissa käsiteltiin alueellisen toiminnan tilaa, aluejärjestöjen rajojen muutostarpeita, sääntöuudistusta ja muita ajankohtaisia aiheita. Nettitapaamiseen osallistui edustajat kaikista aluejärjestöistä.

Aluejärjestöjen toiminta oli vuoden aikana aktiivista. Eläkeläisjärjestöjen alueellisten yhteistyöelinten toiminta käynnistyi pääosin koronan jälkeen. Osa yhteistyöelimistä toimi aktiivisesti hyvinvointialueiden rakentamistyössä tehden muun muassa aloitteita eläkeläisjärjestöjen edustuksesta uusien hyvinvointialueiden vanhusneuvostoissa. Tavoite myös toteutui ainakin Lapin ja Pirkanmaan hyvinvointialueilla.

4.4 Paikallisen ja alueellisen toiminnan jatkuvuuden turvaaminen ja kehittäminen

Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi Eläkeläiset ry:lle kohdennettua avustusta jäsenjärjestöjen toiminnan tukemiseen (ns. toimintatonnit) yhteensä 30 000 euroa (2021: 50 000). Avustusta haki 76 yhdistystä ja sitä myönnettiin 28 yhdistykselle. Myönnetyt avustukset ohjattiin jäsenistöä aktivoivaan ja hyödyttävään toimintaan. Avustusta suunnattiin matalan kynnyksen toimintaan, tietotekniikkahankintoihin ja koulutukseen.

Avustuksen saajien kanssa tehtiin STEA:n edellyttämä avustuksen siirto- ja käyttö sopimus. Syksyllä kaikille avustuksen saajille lähetettiin raportointi- ja tilityslomakkeet. Syksyllä käynnistettiin vuoden 2023 hakukierros toimittamalla yhdistyksille uudistetut hakulomakkeet ja ohjeet avustuksen hakemista varten. Hausta ja sen aikataulusta tiedotettiin yhdistyspostissa, Eläkeläinen-lehdessä, sähköisessä uutiskirjeessä ja järjestön kotisivuilla. Osa yhdistyksistä haki aiemmin myönnetyn avustuksen siirtoa kuluneelle vuodelle.

Vuoden aikana tehtiin päätös toimintatonnaivustusten haku aikataulun uudistamiseksi vuoden 2024 hakemusten osalta. Järjestön hallitus päätti, että vuoden 2024 avustuksia haetaan elokuun loppuun 2023 mennessä, jotta STEA:n avustushakemusta tehdessä järjestöllä on käytössään tiedot jäsenyhdistysten suunnitelmista avustuksen käytölle.

Toimintatonnien käytön raportointi STEA:n edellyttämällä tavalla aiheutti jälleen raskaan hallinnollisen taakan. Paikallisyhdistysten vapaaehtoisille taloudenpitäjille osoitetut vaatimukset avustuksen tilityksessä tuottivat vaikeuksia joillekin yhdistyksille. Paikallisyhdistysten auttamiseksi järjestettiin neljä koulutustapahtumaa, jotka järjestettiin Kuopiossa, Nokialla, Kempeleessä ja Vantaalla. Lisäksi annettiin jatkuvaa opastusta paikallisyhdistysten taloudenhoitajille (ks. myös luku 5.2).

Vuosina 2018–2020 järjestetty yhdistysverstastoiminta päättyi koronapandemiaan. Vuoden 2022 aikana hyödynnettiin yhdistysverstastoiminnan tuloksia ja järjestettiin järjestötoiminnan kehittämiskoulutuksia yhteistyössä Pirkanmaan ja Uudenmaan aluejärjestöjen kanssa.

4.5 Matkat sekä loma- ja virkistystoiminta

Loma- ja virkistystoiminta kuuluu järjestöemme sääntömäärisiin tehtäviin. Ohjaamme jäsenistöämme sen toteuttamisessa tiedotuksen ja koulutuksen keinoin. Järjestämme yhdistysten matkavastaaville koulutusta puolivuositain. Koulutus sisältää ohjeistusta ja tietoa tuettujen ryhmälomien hakemisesta sekä lomajärjestöjen toiminnasta.

4.6 Monikulttuurinen toiminta

Järjestön monikulttuurinen toiminta perustuu paikallisyhdistysten ja ulkomaalaistaustaisten iäkkäiden yhteistoiminnalle ja sitä toteutetaan STEA:n kohdennetun avustuksen turvin. Toimintaa koordinoi moninaisuustyön suunnittelija Eva Rönkkö ja ryhmätoiminnasta sekä kontakteista venäjänkielisten verkostoon sekä ukrainalaisiin vastasi Evgeniya Mazurova. Paikallisissa kohtaamisissa oli mukana niin syntyperäisiä suomalaisia iäkkäitä kuin myös Suomeen muuttaneita henkilöitä vapaaehtoisia, yhteensä 22 henkeä. Vaikka koronaepidemia varjosti vielä toimintavuotta, palautui alueilla järjestettävä yhteistoiminta osittain.

Kohtaamisia ja tilaisuuksia

Omaehtoista toimintaa järjestettiin viidessä yhdistyksessä: Tampereella, Kuopiossa, Kotkassa, Vantaalla ja Helsingissä. Yhdistysvierailuja tehtiin Kotkassa, Jyväskylässä ja Kuopiossa. Jyväskylän Eläkeläiset ry kutsui sotaan puhjettua Monikko ry:n venäjää puhuvia iäkkäitä solidaarisuuden osoitukseksi 8.3. naistenpäivän kahville. Keravan yhdistys järjestettiin 28.5. rauhantilaisuuden. Helsingistä tehtiin retki Porvooseen yhteistyössä Lastenkulttuurikeskuksen Musikantit ry:n kanssa.

Liikuntatoiminta on moninaisuustyön yksi tärkeistä kohtaamisen paikoista. Kontulan Eläkeläiset ry kutsui ulkomaalaistaustaisia iäkkäitä ulkoilupäivälle ja Tikkurilan yhdistys kesällä pihapeleihin. Järjestön jäsenristeilylle osallistui 74 ulkomaalaistaustaista iäkästä Joensuusta, Kotkasta, Porista, Vantaalta, Helsingistä ja Espoosta. Risteilyn yhteiselle liikuntaesitykselle osallistui Helsingistä ja Espoosta 14 henkeä. Esitystä varten järjestettiin kolme yhteisharjoitusta, johon kokoontui lähes 50 paikallisyhdistysten jäseniä ja vieraskielisiä iäkkäitä. Kiinaa ja venäjää puhuvia oli mukana järjestön Liikumme luonnossa -hankkeen kevään ja kesän aistivideoiden tekemiseen sekä retkille kansallispuistoihin. Kertaluonteisia tilaisuuksia oli yhteensä 21 ja osallistujia yhteensä 645.

Ryhmätoiminta kasvokkain ja etänä

Toimintavuonna säännöllinen ryhmätoiminta kasvoi. Ryhmissä harrastettiin liikuntaa (Helsinki ja Kuopio) ja taidetta (Espoo), opittiin digitaitoja (Kitee, Joensuu ja Espoo), retkeiltiin ja keilattiin (Vantaa). Kotkassa paikallisyhdistysten jäsenet osallistuivat kumppani Kolibri ry:n kuoroon, jossa lauletaan monilla kielillä. Digikerhojen käyttöön käännettiin venäjän kielelle Kuuloliiton Digitaidot peli. Etäyhteyksillä tarjottiin viikoittain jumppaa 40 kertaa. Ryhmissä kokoonnuttiin 146 kertaa ja kohtaamisia oli yhteensä 1523.

Tukea Ukrainasta sotaa pakeneville

Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainaan toi tarpeen tehostettuun tukeen sotaa pakeneville iäkkäämmille ukrainalaisille. Iäkkäiden tavoittamiseksi tehtiin yhteistyötä venäjänkielisten ja ukrainalaisten yhdistysten, kuten kohtaamispaikka Kaivo Espoo ry:n kanssa. Muita kumppaneita olivat mm. Kolibri ry ja Fenix ry. Pääpaino oli omakielisen toiminnan järjestämisessä. Tavoitettuja ukrainalaisia kutsuttiin jo toimiviin kasvokkain ja Facebookissa kokoontuviin ryhmiin. Espoon taidepainotteinen toiminta tarjosi turvallisuutta ja hyvinvointia, jossa sai myös neuvoja suomalaisesta palvelujärjestelmästä. Viikoittainen rutiini ja hyvä seura auttoivat pitämään ajatukset pois mieltä järkyttäneistä asioista. Retket ja liikuntatoiminta koettiin virkistäväksi ja vastapainoksi sotauutisten keskellä elämiseen.

Etäyhteyksillä järjestetty venäjänkielinen toiminta kasvoi ja oli avuksi ukrainalaisten tavoittamiseen. Toimintavuoden aikana FB ryhmään liittyi noin 100 uutta jäsentä, minkä jälkeen ryhmässä oli yhteensä lähemmäs 600 jäsentä. Ryhmän ansiosta iäkkäät pääsivät paremmin informaation äärelle ja tietoisuus palveluista lisääntyi. Ryhmä toimii myös tapahtumista tiedottamisen ja kokemusten jakamisen kanavana.

Vaikuttamis- ja edunvalvontatyö

Vaikuttamis- ja edunvalvontatyö sisälsi keskustelutilaisuuksien järjestämistä, lausuntojen, kannanottojen ja lehtijuttujen kirjoittamista, verkostotyötä, yhdistysvierailuja sekä yhteistyötä vanhustutkijoiden kanssa. Eva Rönkkö osallistui syyskuussa Genevessä kokoontuvan YK:n ihmisoikeusneuvoston istuntoon. Suomen hallitukselle luovutetun iäkkäiden oikeuksien toteutumista käsittelevän raportin julkaisemisen yhteydessä piti suunnittelija puheen kieli- ja kulttuurivähemmistöihin kuuluvien iäkkäiden tilanteesta. Raportin laatimisessa oli merkittävä rooli Eläkeläiset ry:n pitkäjänteisellä edunvalvontatyöllä.

Toimintavuonna järjestimme kaksi päätapahtumaa, joista yksi oli keskustelutilaisuus Helsingissä. Tilaisuuteen kutsuttiin Espoon, Vantaan ja Helsingin vanhuspalveluiden päättäjät, vanhuspalveluiden työntekijöitä sekä iäkkäiden oikeuksien asiantuntijoita. Tilaisuuteen osallistui 80 henkeä. Toinen tilaisuus ”Kotoutumista kaiken ikää” järjestettiin Tampereella integraatiomessuilla, johon koottiin paneelikeskustelu. Tilaisuudessa nauhoitettu podcast on kuunneltavissa järjestön nettisivuilla.

Kieli- ja kulttuurivähemmistöjen näkyvyyden parantamiseksi jatkettiin näyttelyn ”Ikääntymisen monet kasvot” kiertuetta 10 paikkakunnalla: Raisio, Lahti, Vaasa, Pori, Iisalmi, Kiuruvesi, Vieremä, Joensuu ja Helsingissä. Aktiivista vaikuttamistyötä tehtiin MOVA- ja OSANA-verkostoissa. Tiivistettiin yhteistyötä vanhustutkijoiden ja Ihmisoikeuskeskuksen kanssa. Suunnittelija Eva Rönkkö on Eduskunnan ihmisoikeusvaliokunnan ikääntyneiden oikeuksien jaoston jäsen. Vähemmistöihin kuuluvien iäkkäiden oikeuksia käsiteltiin Eläkeläiset ry:n ja EKL:n yhteisessä vanhusneuvostojen jäsenien koulutuksessa.

Työmme ansiosta kieli- ja kulttuurivähemmistöihin kuuluvien iäkkäiden asema ja tarpeet palvelujärjestelmässä ovat tulleet paremmin päättäjien ja tutkijoiden tietoisuuteen. Työtä on tehty viiden järjestön yhteisvoimin. Monikulttuuriseen vanhustyön yhteenliittymässä ovat mukana Eläkeläiset ry, Jade yhteisö ry, Pääkaupunkiseudun omaishoitajat ry:n Omaisneuvo-toiminta, Monikko ry Jyväskylästä ja Suomen monikulttuurinen muistikeskus ry.

4.7 Kulje Kanssain -risteily

Kulje kanssain -risteily 13.–14.9. oli ensimmäinen jäsentapahtuma koronapandemian aiheuttaman tauon jälkeen. Tapahtuman nimi juontui vuonna 2021 järjestetystä sanoitus- ja sävellyskilpailusta, jonka voittajaksi tuli Reijo Westerholmin tekemä Kulje kanssain -kappale. Risteilylle osallistui 1176 henkeä eri puolilta Suomea.

Monipuoliseen risteilyohjelmaan kuului muun muassa tanssia, yhteislaulua ja muuta kulttuuritarjontaa, sekä kaksi keskustelutilaisuutta. Yhteistyökumppanimme EKL, Kansan Arkisto, KSL, SEL, TUL, Turva ja Yrjö Sirolan Säätiö esittelivät toimintaansa ja osallistuivat risteilyohjelmaan. Risteilyn varustamokumppani oli Tallink Silja ja vastuullinen matkanjärjestäjä Matkapojat.

5 KULTTUURI JA KOULUTUS

5.1 Kulttuuri

Järjestämme vuosittain kulttuurialan koulutusta, joka on tarkoitettu jäsenistömme harrastus- ja kulttuuriryhmien toiminnan kehittämiseksi ja tukemiseksi. Järjestimme ilmaisutaidon kurssin sekä neljä musiikkikoulutusta laulajille ja soittajille. Rytmimusiikkiin keskittyneellä kurssilla harjoiteltiin ”Meidän päändi”-harrastajaryhmän risteilyohjelmistoa. Liikuntakursseilla harjoiteltiin risteilyn yhteistanssiesitystä.

Esitystä varten suunniteltiin järjestön käyttöön uusi koreografia, suunnittelijoina Hannele Pitkä-Liukkonen ja Eva Rönkkö. Eri jäsenyhdistysten ohjelmaryhmät toivat risteilylle omaa ohjelmaansa.

Syyskaudella järjestimme proosaan keskittyvän kirjoittajakurssin. Uutena kouluttajanamme kirjoittajakurssilla toimi kirjailija Anneli Kanto.

Eläkeläinen-lehdessä, uutiskirjeessä sekä järjestön verkkosivuilla kerrottiin kattavasti Eläkeläiset ry:n ja sen jäsenistön kulttuuritoiminnasta. Lehdessä julkaistiin kirja-, teatteri- ja taidearvosteluja. Lehden Runopysäkki-palstalla julkaistiin henkilöjäsenten tuottamia runoja, joita palstanpitäjä Niina Hakalahti kommentoi.

Loppuvuodesta tuotimme kulttuurivihko-nimisen julkaisun yhdistysten ja niiden henkilöjäsenten käyttöön. Kulttuurivihon tarkoituksena on innostaa jäsenistöä lisäämään monipuolista kulttuurin harrastusta koko vuoden 2023 ajan.

5.2 Koulutukset

Järjestimme 29 koulutusta, joille osallistui 700 henkeä. Koulutukset jakoutuivat edunvalvonnan, järjestötoiminnan sekä kulttuuriopintoihin.

Edunvalvontakoulutuksessa painottuivat asumisen ja omaishoidon kysymykset sekä vanhusneuvostotoiminta. Järjestölliset koulutukset keskittyivät sääntöuudistukseen, järjestöviestintään, verkkosivuihin sekä jäsenrekisteriin. Järjestimme järjestön hallinnolle kolme sääntöuudistusta ja edunvalvonnan kysymyksiä käsittelevää seminaaria. Kulttuuriopinnoissa painottui musiikki. Liikuntakoulutuksissa oli keskiössä yhdistysten liikuntatoiminnan monipuolistaminen. Teimme yhteistyötä Eläkkeensaajien Keskusliiton EKL:n kanssa vanhusneuvostokoulutuksessa sekä tietotekniikan vertaisohjaajakoulutuksessa.

Syyskaudella järjestimme neljä alueellista toimintatönnikoulutusta, jotka oli tarkoitettu jäsenyhdistystemme toiminta-avustuksen saajille. Koulutuksissa valmennettiin yhdistyksiä vastaamaan STEAn erittäin vaatimaan toiminta-avustuksen hakemus- ja raportointimenettelyyn. Järjestimme lähikoulutuksia eri alueilla yhteensä neljä ja niiden lisäksi yhden verkkokoulutuksen.

Kurssien vetäjinä toimi eri alojen kouluttajia ja asiantuntijoita seitsemän henkeä. Myös Eläkeläiset ry:n työntekijät toimivat kurssien opettajina ja vetäjinä. Koulutusta järjestettiin myös moninaisuustyössä ja Liikumme luonnossa -hankkeessa sekä yhteistyössä jäsenyhdistysten kanssa.

5.3 Yhteistyö Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry:n kanssa

Eläkeläiset ry on KSL ry:n jäsen. Koulutussuunnittelija Tiina Rajala edustaa Eläkeläiset ry:tä KSL:n hallituksessa ja osallistuu sivistysliiton sekä sen ylläpitämän KSL-opintokeskuksen toiminnan kehittämiseen. Eläkeläiset ry käyttää KSL:n koulutuspalveluita kursseillaan.

Yhdistysten kerhotuki sekä Eläkeläiset ry:n järjestämien kurssien valtionapu haetaan KSL:n opintokeskuksen kautta. Eläkeläiset ry jäsenyhdistyksineen oli KSL ry:n jäsenjärjestöistä kerho- ja kurssitoiminnassa toiseksi suurin koulutuspalvelujen käyttäjä.

5.4 Opintokerhojen ja harrastusryhmien toiminta sekä aineistot

Yhdistysten tärkeimpiä harrastusryhmiä ovat liikunta- ja tanssikerhot sekä musiikki- ja kädentaitojen ryhmät. KSL:n opintokerhotuen piirissä oli muun muassa kestävän kehityksen tavoitetta edistävä Minun jalanjalkeni -kulttuuriaktiivisuuden kerho-opintokokonaisuus. Yhdistysten käytettävissä on Eläkeläiset ry:n ja KSL:n tuottamia opintoaineistoja, muun muassa yhdistystoiminnan ja liikuntaharrastuksen tueksi. Eläkeläiset on laatinut opintoaineistot jäsenrekisteriohjelman ja verkkosivujen käyttöönoton tueksi.

6 LIIKUNTA

6.1 Liikumme luonnossa -hanke 2020–2022

Saatoimme päätökseen iäkkäiden luontoliikunnan kehittämishankkeen, ns. *Liikumme luonnossa* -hankkeen. Hanke toimi Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella. Sen tavoitteena oli tukea järjestöimme liikuntatoimintaa ja lisätä jäsenistöemme ulkoliikuntaa.

Hankkeen yhteistyökumppanit olivat Työväen Urheiluliitto TUL ry, Suomen Latu ry ja Suomen Psykomotoriikkayhdistys. TUL:n kanssa teimme viestinnällistä yhteistyötä ja järjestimme ulkoilutapahtumia. Tiedotimme jäsenistöllemme Suomen Ladun liikuntakampanjoista. Yhteistyössä Suomen Psykomotoriikkayhdistyksen kanssa järjestimme neljä työpajaa ja tuotimme videoita, jotka sisältävät virikkeitä luontoliikuntaan eri vuodenaikoina.

Kannustimme jäsenyhdistyksiä järjestämään ulkoliikuntatapahtumia ja retkiä luontokohteisiin, kuten luonnon- ja kansallispuistoihin. Ohjasimme yhdistyksiä etsimään uusia retkimaastoja, viherympäristöjä sekä kuntopolkuja, liikuntapuistoja ja muita luontoliikuntapaikkoja. Hanketuella järjestettiin 33 retkeä tai ulkoilutapahtumaa ja niihin osallistui 2 255 henkeä.

Järjestimme kevätkaudella 2022 kaksi luontoretkeä eräopasharjoittelija Vesa Puiston johdolla. Toteutimme hankkeen aikana myös kurssuja, kuten senioreille sovelletun rivitanssikurssin ja kolme asahi-puistovoimistelukurssia. Ulkoilmassa järjestetyt kurssit oli tarkoitettu kaikille kiinnostuneille. Järjestimme liikunnan vertaisohjaajille suunnatun Luonto antaa voimaa – kurssin sekä Uusia polkuja luontoon - verkkokurssin. Järjestön moninaisuustoiminta oli mukana hankkeen toteuttamisessa ja hanketoimintoihin osallistui vieraskielisiä osallistujia. Kurseille ja retkille osallistui 137 henkeä.

Tuotimme kaikille henkilöjäsenille jaettavan liikuntavihon, joka sisälsi tietoa ulkoliikunnasta sekä kalenterin ulkoliikuntasuoritusten merkintää varten. Tuotimme jäsenyhdistysten liikuntaryhmiä varten 24 taukoliikuntakortin sarjan.

Tiedotimme hanketoiminnasta sekä yhteistyökumppanien järjestämästä toiminnasta Eläkeläinen-lehdessä, uutiskirjeessä, liikuntavastaavien verkostossa, kotisivuilla sekä Eläkeläiset ry:n liikkujien Facebook-sivulla.

6.2 Yhdenvertaisuutta etäjumpalla – hanke 2021–2022

Etäyhteyksillä yhdenvertaisuutta iäkkäiden hyvinvointiin oli Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama koulutuksellinen hanke, jonka tavoitteena oli lisätä vieraskielisille iäkkäille matalan kynnyksen ohjattua liikuntatarjontaa ja siten edistää ulkomaalaistaustaisten iäkkäiden liikunnallista elämäntapaa. Hanke koostui viisivaiheisesta toimintamallista, joka osa-alueet olivat: 1 osallistava suunnittelu, 2 koulutus vertaisohjaajille, 3 liikuntaryhmien perustaminen, 4 liikuntaryhmien vakiinnuttaminen ja 5 digituen antaminen.

Hankkeessa järjestettiin monivaiheinen ohjaajakoulutus, johon sisältyi sekä kasvokkain että etäyhteyksillä suoritettu omakielinen ohjausharjoittelu. Ohjausharjoittelun jälkeen halukkaita tuettiin säännöllisten liikuntaryhmien jatkamisessa eri paikkakunnilla. Vertaisohjaajakoulutuksen aloitti 12 henkeä seitsemältä paikkakunnalta.

Ohjausharjoittelussa muodostui 10 liikuntaryhmää. Etäohjattuihin ryhmiin osallistui 6–25 henkeä ja ryhmiä ohjattiin Facebook-ryhmässä suorana lähetyksenä, Joensuussa YouTube-kanavan kautta sekä Helsingissä Skypeen ja Zoomin kautta. Kasvokkain ohjatuissa ryhmissä oli 5–25 henkeä. Osallistumiskertoja oli yhteensä 145 ja ohjauskertoja 48. Koulutuksen jälkeen perustettuihin säännöllisiin liikuntaryhmiin osallistui keskimäärin etänä 13 henkeä ja kasvokkain 25 henkeä. Ohjauskertoja oli yhteensä 49 seitsemällä paikkakunnalla.

Arvioinnin mukaan tarjottu liikuntatoiminta oli pidetty ja hyödyllinen: Osallistujat kokivat mielialansa kohentuneen, elämänilon lisääntyneen ja hyvinvointinsa parantuneen. Ohjaajiksi koulutautuneet saivat valmiudet toimia iäkkäiden parissa ja heidän yhteisöissään. Lisäksi tietoisuus iäkkäiden liikunnallisista tarpeista ja toteuttamisen tavoista lisääntyi yhdistyksissä.

7 VIESTINTÄ

Viestintä ja tiedottaminen kuuluvat tiedottajan vastuualueeseen. Viestintää ja tiedotusta suunnitellaan viestintäryhmässä, jonka jäseniä olivat toiminnanjohtaja, järjestösuunnittelija ja tiedottaja.

Sisäisessä viestinnässä kaikilla työntekijöillä on tärkeä rooli. Ulkoista viestintää on aktiivisesti toteutettu toiminnan eri alueilla, mm. monikulttuurisessa toiminnassa ja liikunnassa. Järjestön sisäisen viestinnän keskeistä osaa, yhdistyskirjeitä, käsitellään toimintakertomuksen kohdassa Järjestötyö ja toiminnan ohjaus.

7.1 Eläkeläinen-lehti

Jäsenlehti Eläkeläistä julkaistiin kuusi numeroa, keskimäärin 44-sivuisena tabloidina. Eläkeläinen jaettiin postitse järjestön jäsenille sekä erikseen tilauksen tehneille yksittäisille henkilöille ja yhteisöille. Useat paikallisyhdistykset jakoivat lehteä tapahtumissaan.

Lehden tuorein numero sekä vuosikerrat vuodesta 2009 lähtien ovat myös verkossa näköislehtinä maksutta luettavissa Lehtiluukku-palvelussa. Eläkeläinen on mukana myös Näkövammaisten liiton ylläpitämässä Luetus-palvelussa.

Eläkeläinen-lehden tavoite oli ennallaan: tarjota eläkeläislukijoille tarpeellinen ja kiinnostava lukuelämys ja tukea myönteistä ikäidentiteettiä. Lehden päätoimittaja ja pääkirjoitustoimittaja on järjestön toiminnanjohtaja. Lehden kokoamisesta vastasi järjestön tiedottaja, ulkoasusta ja taitosta graafinen suunnittelija Tuomas Nikulin.

Eläkeläinen-lehden sähköistä uutiskirjettä julkaistiin 7 kappaletta. Tilaajamäärä kasvoi ennen kaikkea uusien jäsenten myötä niin, että toimintavuoden lopussa tilaajia oli noin 1 600.

7.2 EU-tiedotushanke Ikäystävälliseen Eurooppaan

Ulkoministeriön Eurooppa-tiedottamisen valtionavulla toteutettiin yhteistyössä Eläkkeensaajien keskusliitto EKL ry:n kanssa tiedotushanke. Eläkeläinen- ja Eläkkeensaaja-lehdissä julkaistiin alkusyksystä EU:n

Ikääntymisen vihreään kirjaan liittyviä juttuja, joissa haastateltavina olivat europarlamentaarikot Sirpa Pietikäinen ja Eero Heinäluoma. Loka-marraskuun vaihteessa järjestettiin kolme yleisötilaisuutta. Eläkeläiset ry vastasi Turun tilaisuudesta, jossa alustajina olivat europarlamentaarikko Sirpa Pietikäinen, Ulkoministeriön ihmisoikeussuurlähettiläs Rauno Merisaari ja Eläkeläiset ry:n moninaisuustyön suunnittelija Eva Rönkkö (. EKL järjesti tilaisuudet Lappeenrannassa ja Jyväskylässä, alustajina europarlamentaarikko Eero Heinäluoma sekä EKL:n toiminnanjohtaja Timo Kokko ja sosiaalipoliittinen asiantuntija Eero Kivinen.

7.3. Verkkosivut ja sosiaalinen media

Eläkeläiset ry:n kotisivujen (elakelaiset.fi) Ajankohtaista-osiossa julkaistiin vuoden aikana 85 juttua järjestön toiminnasta, kannanotoista, tapahtumista, blogikirjoituksista ja muista järjestötoimintaan ja ikäihmisten elämään liittyvistä aiheista.

Kotisivujen niin käyttäjä- kuin istuntomäärissäkin koettiin 14–15 prosentin nousu edellisvuoteen verrattuna. Kotisivujen sisältöjä ja palveluita (mm. sähköisiä lomakkeita) lisättiin ja kehitettiin.

Edellisenä vuonna päättyneen STEAn rahoittaman Verkottuvat yhdistykset -hankkeen ansiosta kaikki paikallisyhdistykset ovat saaneet omat kotisivut. Uusien sivujen käyttöönotto jatkui yhdistyksissä vilkkaana. Verkkosivukoulutusta annettiin kahdella valtakunnallisella kurssilla Kuopiossa sekä useissa alueellisissa koulutustilaisuuksissa.

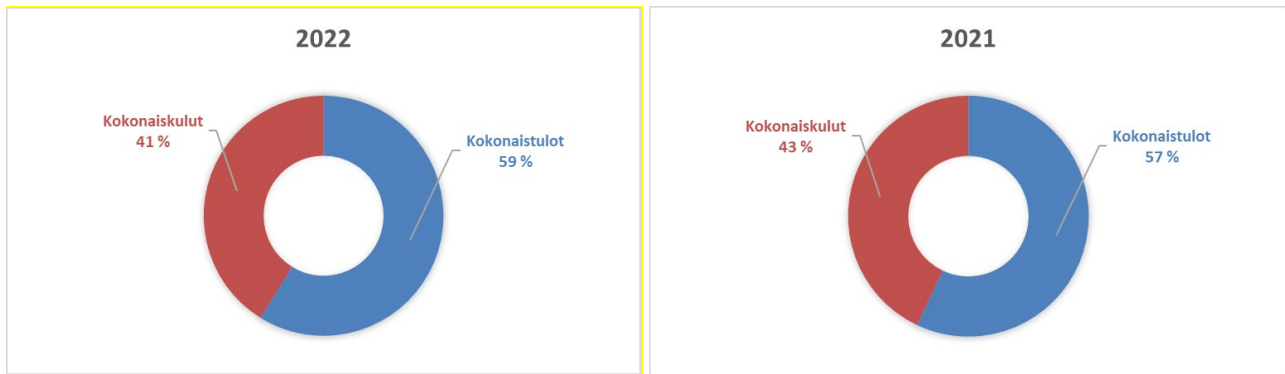
Kirjeitä mummolasta -, Kävelypässit- Runopysäkki-blogit jatkoivat aktiivisesti.

Eläkeläiset ry:n Facebook-sivulla, Instagram-tilillä ja uudella, huhtikuussa perustetulla Twitter-tilillä julkaistiin toimintavuoden aikana ajankohtaista aineistoa. Uutena perustettiin huhtikuussa myös Facebookiin Eläkeläiset ry:n yksityinen keskusteluryhmä. Vuodenvaihteessa ryhmässä oli yli 200 jäsentä. Aiemmin perustettuina ryhminä toimivat myös Eläkeläiset ry liikkujat, Eläkeläiset ry Moku-tuki ja venäjänkielinen Eläkeläiset ry po russki.

8 TALOUS

Järjestö muutti tammikuussa 2022 vuokratiloihin Malmille. Järjestö myi As Oy Mechelininkadun toimiston osakkeet arvolla 397 tuhatta euroa. Järjestön omistukseen ja omaan käyttöön jäi kaksi varastotilaa Mechelininkadulta. Näiden tasearvo on 29 tuhatta euroa.

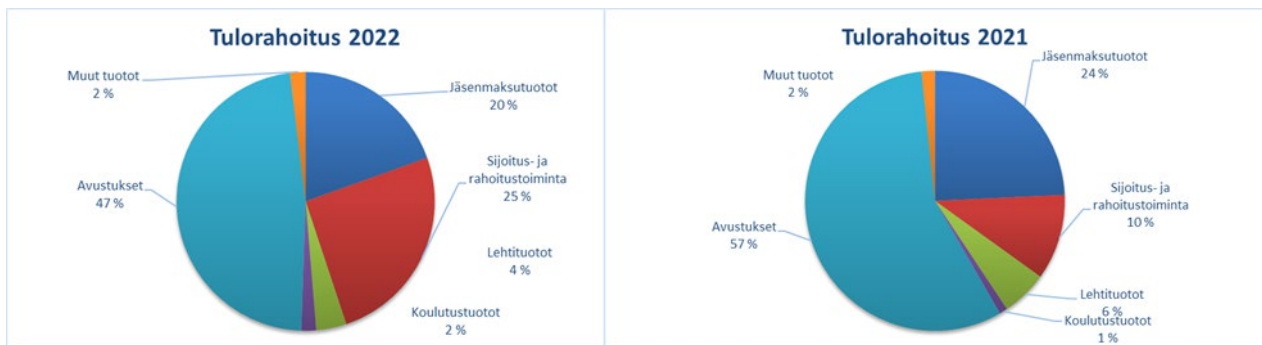
Vuonna 2022 Eläkeläiset ry:n kokonaistulorahoitus oli 1,7 miljoonaa euroa (edellisenä vuonna 1,3 miljoonaa euroa) ja kokonaiskulut olivat 1,2 miljoonaa euroa (edellisenä vuonna 1 miljoonaa euroa).

Kuva 1. Kokonaistuotot ja -kulut.

Hallitus seurasi järjestön talouden toteutumista suunnitelmallisesti talousraporttien pohjalta. Järjestön varsinaisen toiminnan tuotot olivat 320 tuhatta euroa (vuonna 2021: 305 tuhatta euroa); nousua edelliseen vuoteen 5 %. Varsinaisen toiminnan kulut olivat 990 tuhatta euroa (vuonna 2021: 874 tuhatta euroa); nousua edelliseen vuoteen 13 %. Muutos verrattuna edelliseen vuoteen henkilöstökuluissa, 39 tuhatta euroa eli kasvua 8 % ja muiden kulujen osalta kasvua 75 tuhatta euroa, eli 21 %.

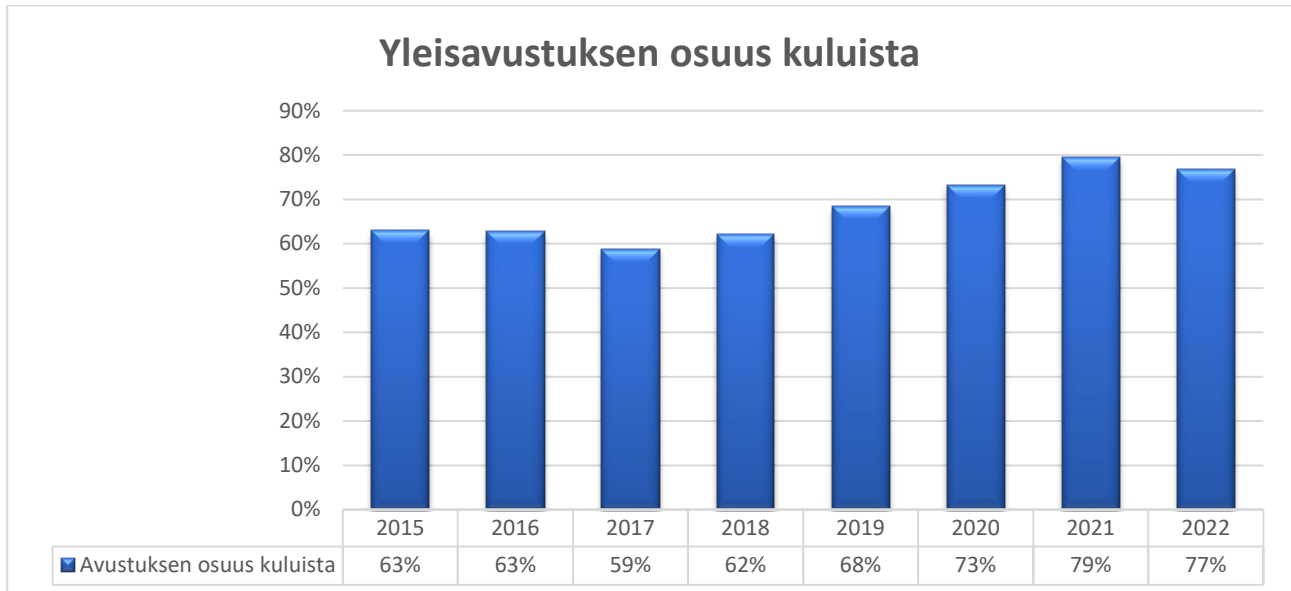
Varainhankinnan nettotulos nousi 13 tuhatta euroa eli 6 % ja sijoitus- ja rahoitustoiminnan ylijäämäinen nettotulos kasvoi 448 tuhatta euroa.

Kuva 2: Järjestön tulorahoitus vuonna 2022 ja 2021.

8.1. Avustettavat toiminnot

Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus (STEA) rahoitti järjestön toimintaa seuraavasti: Vuonna 2022 käytettyjen STEA avustuksien yhteenlaskettu arvo oli 733 tuhatta euroa (edellisenä vuonna 685 tuhatta euroa). Vuodelta 2021 siirtynyt yleisavustus arvolla 44 tuhatta euroa käytettiin kokonaisuudessaan vuonna 2022. STEA yleisavustuksen (Ay1) osuus avustettujen toimintojen kokonaiskuluista oli 77 % (edellisenä vuonna 79 %).

Kuva 3. STEAn yleisavustuksen osuus avustettavien toimintojen kuluista vuodesta 2015 vuoteen 2022.

Kohdeavustuksista jäsenjärjestöavustuksia (toimintatoni) Ak4 saimme eteenpäin jaettavaksi 30 tuhatta euroa. Avustushakemuksia saapui 76 kappaletta ja avustuksia jaettiin jäsenyhdistyksille yhteensä 28 kappaletta. Avustuksia käytettiin vuonna 2022 yhteensä 34 tuhatta euroa, jakaantuen siten, että vuoden 2021 vuodelle 2022 siirrettyjä avustuksia oli näistä 8 tuhatta euroa ja vuoden 2022 avustuksia 26 tuhatta euroa. Vuoden 2022 käyttämättömiä avustuksia siirrettiin vuodelle 2023 yhteensä 4 tuhatta euroa.

Vuonna 2022 järjestöllä oli kolme projektiaavusta, joiden käyttötarkoitus oli;

1. Kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedottaminen. Sisältö: Ikäystävälliseen Eurooppaan - keskustelutilaisuuksien sarja, ks. luku 7.2
2. Iäkkäiden luontoliikunnan kehittämishanke. Sisältö: Liikumme luonnossa ks. luku 6.1
3. Etäyhteyksillä yhdenvertaisuutta iäkkäiden hyvinvointiin. Sisältö: Vieraskielisten iäkkäiden liikunta, ks. luku 6.2

Ulkoministeriön Valtionavustus Kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedottamiseen, kustannuspaikka 317

	2022	2021
Siirtyvä edelliseltä vuodelta	0,00	0,00
Saatu avustus toimintavuodelle	15.000,00	0,00
Käytössä toimintavuodella yhteensä	15.000,00	0,00
Tulot toimintavuonna	0,00	0,00
Kulut toimintavuonna	-15.000,00	0,00
Katetaan avustuksella	15.000,00	0,00
Jää seuraavalle vuodelle	0,00	0,00
Palautetaan	0,00	0,00

OKM/1457/625/2019, iäkkäiden luontoliikunnan kehittämishanke, kustannuspaikka 329

Avustusta myönnetty 16.3.2020 yhteensä 32.000 € ja avustuksen käyttöaika 1.6.2020-31.5.2022.

Myönnetyn avustuksen enimmäisosuus avustettavan hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista on 90 %.

	2022	2021
Siirtyvä edelliseltä vuodelta	9.254,96	30.051,26
Saatu avustus toimintavuodelle	0,00	0,00
Käytössä toimintavuodella yhteensä	9.254,96	30.051,26
Tulot toimintavuonna	90,00	4,71
Kulut toimintavuonna	-13.213,95	-23.111,71
Katetaan OKM-avustuksella	9.254,96	20.796,30
Jää seuraavalle vuodelle	0,00	9.254,96
Palautetaan OKM:lle	0,00	0,00

OKM/2203/625/2021, Etäyhteyksillä yhdenvertaisuutta iäkkäiden hyvinvointiin, kustannuspaikka 333

Avustusta myönnetty 23.8.2021 yhteensä 15.000 € ja avustuksen käyttöaika 1.9.2021-31.8.2022.

Myönnetyn avustuksen enimmäisosuus avustettavan hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista on 90 %.

	2022	2021
Siirtyvä edelliseltä vuodelta	15.000,00	0,00
Saatu avustus toimintavuodelle	0,00	15.000,00
Käytössä toimintavuodella yhteensä	15.000,00	15.000,00
Tulot toimintavuonna	0,00	0,00
Kulut toimintavuonna	-17.378,81	0,00
Katetaan OKM-avustuksella	15.000,00	0,00
Jää seuraavalle vuodelle	0,00	15.000,00
Palautetaan OKM:lle	0,00	0,00

Osuuskunta Tradeka myönsi vuodelle 2022 apuraha Ajanmukaisen eläkeläistoiminnan vahvistamiseen muuttuvassa yhteiskunnassa yhteensä 20 tuhatta euroa. Avustus kohdennettiin koulutustoimintaan.

Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry myönsi vuodelle 2022 kurssitukea 21 tuhatta euroa (edellisenä vuonna 8 tuhatta euroa).

Avustuksien ja tukien osuus järjestön kokonaistulorahoituksesta on 48 % (Vuonna 2021 57 %).

8.2.Tulos verrattuna tarkistettuun talousarvioon

Järjestö teki kolme talousarviosuunnitelmaa vuodelle 2022.

	Tilinpäätös 2022	2022 toinen tarkistettu TALOUSARVIO hallitus 26.8.2022, 8/2022	2022 Tarkistettu TALOUSARVIO valtuusto 24.5.2022	2022 TALOUSARVIO hallitus 27.8.2021 8/2021 Edustajakokous 09.2021
Tuotot	320	219	298	279
Henkilöstökulut	-548	-543	-516	-518
Poistot	-3	-3	-3	-1
Muut kulut	-439	-346	-455	-406
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	384	354	350	-51
Varainhankinta	187	162	165	190
Yleisavustus	614	614	614	570
TULOS	515	457	453	63

Kuva 4: Järjestön tilinpäätös 2022 ja kolme talousarviota.

Järjestön tilinpäätös 2022 on ylijäämäinen 515 tuhatta euroa (Vuonna 2021 ylijäämäinen 320 tuhatta euroa). Järjestön toisen tarkistetun talousarvion mukainen tulos vuodelle 2022 oli 457 tuhatta euroa ylijäämäinen. Tulos kasvoi talousarvioennusteesta 58 tuhatta euroa.

		Tilinpäätös 1.1.-31.12.2022	Tarkistettu talousarvio 2022	Muutos
Tuotot		320 444	219 180	101 264
Kulut		-990 001	-892 339	-97 662
	Henkilöstökulut	-548 223	-543 367	-4 856
	Poistot	-2 995	-2 995	0
	Muut kulut	-438 784	-345 978	-92 806
	Vapaaehtoiset henkilösivukulut	-24 368	-22 472	-1 896
	Toimitilakulut	-39 132	-35 682	-3 450
	Ajoneuvokulut	-132	-590	458
	Atk-laite ja -ohjelmistokulut	-34 705	-35 024	320
	Muut kone- ja kalustokulut	-5 062	-6 270	1 209
	Matkakulut	-93 922	-68 672	-25 250
	Edustuskulut	0	0	0
	Markkinointikulut	-180 327	-134 693	-45 634
	Tutkimus- ja kehityskulut	-3 379	-3 000	-379
	Hallintopalvelut	-57 757	-39 574	-18 184
Varainhankinta		186 542	162 087	24 455
	Tuotot	348 692	340 972	7 720
	kulut	-162 150	-178 885	16 735
Sijoitus- ja rahoituskulut		384 409	353 970	30 439
	Tuotot	435 768	398 562	37 206
	Kulut	-51 539	-44 592	-6 947
Yleisavustukset		613 681	613 681	0
	Veronpalautukset	0	0	0
Tulos		515 074	456 579	58 496

Kuva 5: Järjestön tulos verrattuna tarkistettuun talousarvioon.

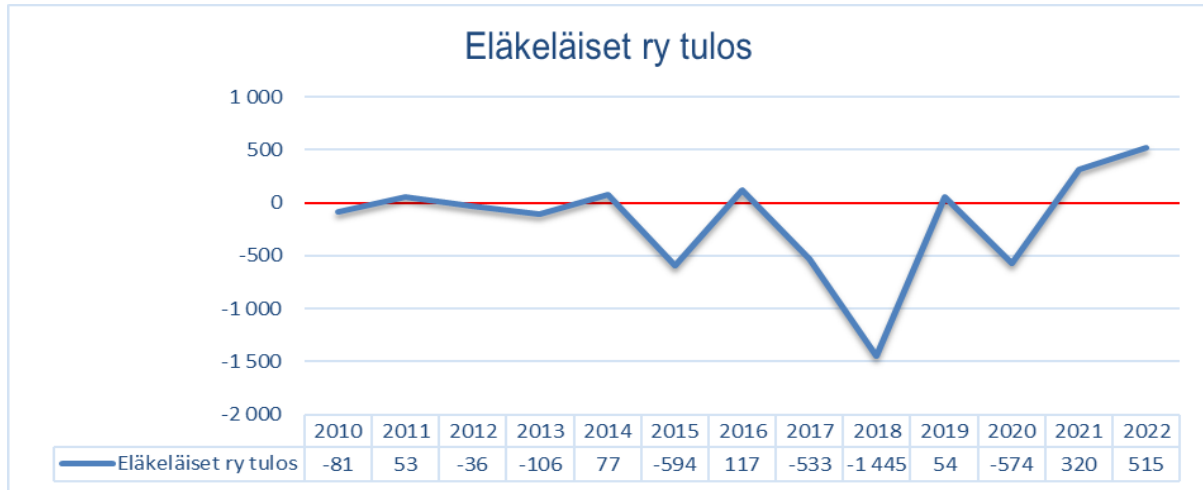
Järjestön varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut ylittivät tarkistetun talousarvion luvut. Tuottoylitys oli 101 tuhatta euroa ja kuluylitys 98 tuhatta euroa. Tarkistetun talousarvion mukainen varsinaisen toiminnan tulos oli 673 tuhatta euroa alijäämäinen ja tilinpäätöksen 670 tuhatta euroa alijäämäinen. Lukujen erotus 4.000 euroa.

Varainhankinnan tulos ylitti tarkistetun talousarvioennusteen 24.000 eurolla. Tulosylitys pohjautuu pääosin jäsenmaksuihin.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos ylitti tarkistetun talousarvioennusteen 30.000 eurolla. Tulosylitys pohjautuu Varkauden Aluelämmön vuoden 2021 tilinpäätöskirjauksen ja toteumalaskun erotukseen.

8.3. Tilikauden tulos

Järjestön maksuvalmius oli vuoden 2022 aikana hyvä. Maksuvalmiutta vahvistettiin tilikauden aikana sijoitusomaisuuden myynnillä (As Oy Mechelininkadun osakemyynnit). Järjestö on kiinnittänyt erityistä tarkkuutta talouteen ja tehnyt lyhyen ja pitkän aikavälin suunnitelmia ja toimintoja talouden tasapainottamiseen.

Kuva 6: Järjestön tulos vuodesta 2010 vuoteen 2022.

8.4 Varainhankinta

Varainhankinnassa vuonna 2022 järjestö hoiti perinteisesti keskitetysti jäsenmaksuhallinnon. Eläkeläiset ry ylläpitää jäsenrekisteriä tietosuoja-asetuksen mukaisesti, lähettää laskut jäsenmaksujen suoritusta varten, pitää kirjaa maksetuista ja maksamattomista jäsenmaksuista sekä tilittää maksuosuudet yhdistyksille ja aluejärjestöille.

Eläkeläiset ry
21. edustajakokous 21.-22.9.2021

ELÄKELÄISET ry:n VUODEN 2022 JÄSENMAKSUT

	MAKSU euroa	JOSTA OSUUTENA SAA:		
		yhdistys	aluejärjestö	Eläkeläiset ry
Paikallisyhdistyksen henkilöjäsen	20,00	5,00	2,89	12,11
Paikallisyhdistyksen yhteisökannatusjäsen	50,00	37,89	0,00	12,11
Aluejärjestön yhteisökannatusjäsen	50,00	0,00	37,89	12,11
Eläkeläiset ry:n yhteisökannatusjäsen	300,00	0,00	0,00	300,00

Kuva 7: Eläkeläiset ry:n vuoden 2022 jäsenmaksut.

Henkilöjäsenen jäsenmaksu oli 20 euroa (edellisenä vuonna 18 euroa), paikallisyhdistyksien ja aluejärjestöjen yhteisökannatusjäsenmaksu oli 50 euroa (edellisenä vuonna 40 euroa) ja yhteisökannatusjäsenmaksu oli 300 euroa (edellisenä vuonna 300 euroa).

Jäsenmaksulaskuja lähetettiin yhteismäärältään 358 tuhatta euroa (vuonna 2021 342 tuhatta euroa), josta järjestö joutui hyvittämään 22 tuhatta euroa (vuonna 2021 26 tuhatta euroa) ja kirjaamaan maksamattomia jäsenmaksuja luottotappioksi 37 tuhatta euroa (vuonna 2021 35 tuhatta euroa). Vuoden 2022 jäsenmaksujen nettotuotto kasvoi 11 tuhatta euroa. Vuonna 2022 nettotuotto oli 187 tuhatta euroa ja vuonna 2021 176 tuhatta euroa. Järjestön vuotuiset tuotot ja avustukset eivät kata varsinaisen toiminnan vuotuisia menoja. Vaje katetaan saaduilla jäsenmaksuilla ja jäsenten lahjoituksilla.

8.5 Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Sijoitus- ja rahoitustoiminnassa järjestön kirjanpidollinen tulos oli 384 tuhatta euroa ylijäämäinen (edellisenä vuonna alijäämäinen 64 tuhatta euroa). Järjestö myi As Oy Mechelininkadun osakkeet arvolla 397 tuhatta euroa, jolla maksettiin Nordean laina pois arvolla 343 tuhatta euroa.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut sisälsivät luottotappiokirjauksia, joita tehtiin jäsenmaksusaataviin liittyen arvolla 37 tuhatta euroa (edellisenä vuonna 35 tuhatta euroa), Lehden luottotappiokirjaukset 4 tuhatta euroa ja Kuntorannan kauppasaataviin 5 tuhatta euroa. Luottotappiokirjauksia oli vuonna 2022 yhteensä 46 tuhatta euroa (edellisenä vuonna 98 tuhatta euroa).

Järjestön tulokseen vaikutti tilikaudella As Oy Mechelininkadun osakkeiden myynti ja Varkauden Aluelämmön vuodelle 2021 kirjatun kuluvarauksen purku. Näiden yhteenlaskettu vaikutus tuloksen ylijäämään oli 433 tuhatta euroa.

8.6 Tase

Taseen loppusumma oli 429 tuhatta euroa (Vuonna 2021 790 tuhatta euroa).

Kuva 8. Järjestön oma pääoma vuodesta 2010 vuoteen 2022.

Eläkeläiset ry, 0116413-8		01.01.2022 - 31.12.2022	
TASE	31.12.2022	31.12.2021	
V A S T A A V A A			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineelliset hyödykkeet	30 553,97	33 548,58	
Sijoitukset	79 478,05	452 310,70	
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	110 032,02	485 859,28	
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	7 405,04	9 691,88	
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	5 360,14	9 982,50	
Siirtosaamiset	14 386,16	14 606,71	
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	19 746,30	24 589,21	
Rahat ja pankkisaamiset	291 786,10	269 927,19	
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	318 937,44	304 208,28	
V A S T A A V A A Y H T E E N S Ä	428 969,46	790 067,56	

Eläkeläiset ry, 0116413-8		01.01.2022 - 31.12.2022	
TASE	31.12.2022	31.12.2021	
V A S T A T T A V A A			
OMA PÄÄOMA			
Arvonkorotusrahassto (ky)	0,00	372 832,65	
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-260 351,45	-580 600,72	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	515 074,35	320 249,27	
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	254 722,90	112 481,20	
VIERAS PÄÄOMA			
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta	0,00	343 444,40	
Saadut ennakot	3 347,80	89 560,14	
Ostovelat	43 563,58	117 850,43	
Muut velat	11 138,99	10 050,51	
Siirtovelat	116 196,19	116 680,88	
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	174 246,56	677 586,36	
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	174 246,56	677 586,36	
V A S T A T T A V A A Y H T E E N S Ä	428 969,46	790 067,56	

Kuva 9: Järjestön tase.

Mechelininkadun toimiston myyntituotoilla maksettiin rahalaitoksien lainat arvolla 343.444,40 euroa pois 14.1.2022, jolloin myös purettiin omaan pääomaan kirjattu arvonkorotusrahassto 372.832,65 euroa.

8.7 Näkymät vuodelle 2023 ja siitä eteenpäin

Järjestön talous Sosiaali- ja terveysministeriön (STEA) avustuksiin liittyen pysyy vakaana. STEA on vahvistanut järjestölle vuoden 2023 yleisavustuksen 28.500 euroa suurempana verrattuna vuoteen 2022. Vuodelle 2023 yleisavustus on 598.500 euroa (vuonna 2022 avustus oli 570.000 euroa). STEAn antaman ohjeellisen avustussuunnitelman mukaan avustus pysyy samalla tasolla vuosina 2024–25.

Monikulttuuriseen toimintaan kohdennettu avustuksen nousi 4.000 euroa. Vuodelle 2023 avustus on 84.000 euroa (vuonna 2022 avustus oli 80.000 euroa).

Vuodelle 2023 järjestö haki jäsenjärjestöavustusta 50.000 euroa. STEA avustuksien yhteenlaskettu arvo on vuonna 2023 yhteensä 732.500 euroa. (Vuonna 2022 avustukset olivat 680.000 euroa.)

Vuonna 2023 myydään toinen As Oy Mechelininkadun varastoista arvolla 15 t euroa. Järjestölle jää omistukseen ja omaan käyttöön yksi varastotila.

Järjestön johto arvioi, että vuoden 2023 tulot ja kulut ovat tasapainossa ja tulos tulee olemaan nolla euroa. Ennusteen suurimmat epävarmuudet liittyvät inflaation tason ennakoimattomaan nousuun (kustannuksien nousu), ja tämän kokonaisvaikutukseen järjestön toimintaan. Edelleen jatkuva epävarmuus myös julkisten avustuksien ohjeellisen tason pysymiseen nykytasolla puoltaa johdon vuonna 2020 tehtyä linjausta jatkaa tulevina vuosina taseen vahvistamista. Taseen vahvistamisella varmistetaan järjestön vastuullinen, pitkäjänteinen ja taloudellista vakautta edistävä menojen ja tulojen tasapainotus.

9 LIITTEET

Liite 1

Ikäystävällinen kunta -kampanja

Eläkeläiset ry:n kampanjassa on vuodesta 2019 alkaen kannustettu jäsenyhdistyksiä etsimään kuntien ikäystävällisiä tekoja. Vuoden ikäystävällinen teko on palkittu joulukuussa.

Eläkeläiset ry on kannustanut jäsenyhdistyksiään tekemään ja edistämään kuntien liittymistä WHO:n ikäystävällisten kuntien verkostoon. Aloitteita on tehty kymmenissä kunnissa, kuntalaisaloitteina tai valtuustoaloitteina.

Ikäystävällinen teko -tunnustus

2019 Rautalampi (liikuntapalvelut)

2020 Tampere (kotihoiton pysäköinti)

2021 Vaasa (pitkäjänteinen työ ikääntyneiden hyväksi)

2022 Ulvila (joukkoliikenteen palvelulinja)

WHO:n ikäystävällisten kuntien verkosto (Age Friendly Cities and Communities)

Eläkeläiset ry:n piiristä lähteneet aloitteet on merkitty tähdellä (*)

Verkostoon hyväksytyt kunnat:

Tampere 2012

Turku 2019

Kerava 2020 (*)

Vaasa 2021 (*)

Vantaa 2022 (*)

Lahti 2022 (*)

Kalajoki 2022 (*)

Kunnat, joissa tehty päätös liittyä verkostoon:

Oulu 2020 (*)

Raahe 2020 (*)

Lieksa 2020 (*)

Espoo 2021 (*)

Eläkeläiset ry:n piiristä tehty aloite, mutta kunnassa päätetty olla liittymättä:

Päätös vuonna 2020: Helsinki, Keitele, Lapinlahti, Lohja, Valkeakoski,

Eläkeläiset ry:n piiristä tehty aloite, mutta asian käsittely on kesken:

Hämeenkyrö, Kaarina, Kajaani, Lempäälä, Nokia, Raisio, Rovaniemi, Sastamala, Utajärvi, Ylöjärvi

Liite 2

Eläkeläiset ry:n strategia: ihmisarvoinen ikääntyminen

Eläkeläiset ry:n hallitus 6.11.2020

Eläkeläiset ry:n edustajakokous 21.-22.9.2021

Eläkeläiset ry perustettiin ajamaan eläkeläisten etuja eläkejärjestelmien syntyvaiheessa. Perustamisesta lähtien olemme puolustaneet eläkeläisväestön etua ja vaatineet ikääntyvien palveluiden parantamista. Haasteitamme ovat muun muassa kansalaistoiminnan murros ja teknologian kehitys. Strategiassa esitämme tienviitat järjestön kehittämiseksi.

Identiteetti – keitä me olemme?

Eläkeläiset ry on Suomen ensimmäinen valtakunnallinen eläkeläisjärjestö. Olemme kehittyvä, yhteiskunnallisesti kantaaottava, tasa-arvon ja kaikkien yhtäläisten ihmisoikeuksien puolesta toimiva, puolueisiin sitoutumaton eläkeläisjärjestö. Olemme valtakunnallinen eläkeläisten oma osallistumisen kanava, avoin ja demokraattinen eläkeläisten yhteenliittymä ja pienituloisten puolestapuhuja.

Missio – mitä me teemme?

Edistämme eläkeläisten ihmisarvon turvaamista tukemalla toimenpiteitä, joilla edistetään eläkeläisväestön aineellista, henkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Tarjoamme eläkkeellä oleville vaikuttamis-, osallistumis- ja harrastusmahdollisuuksia ja edistämme yhteisöllisyyttä sekä torjumme syrjäytymistä.

Arvot – mikä on meille tärkeää?

Ihmisoikeuksien ja ihmisarvon turvaaminen

Oikeus arvokkaaseen elämään, itsemääräämisoikeuteen sekä yhdenvertaisiin ja laadukkaisiin palveluihin.

Tasa-arvon edistäminen

Sosiaalinen tasa-arvo, sukupuolten välinen tasa-arvo, ikäryhmien ja väestöryhmien välinen tasa-arvo.

Solidaarisuus

Järjestön vaatimissa ja sen omissa toimenpiteissä painopiste on haavoittuvimmassa asemassa olevien tukemisessa

Visio – mitä tavoittelemme?

Ikäystävällinen Suomi, joka turvaa ikääntyneille kohtuullisen toimeentulon, laadukkaat palvelut ja turvallisen elämän.

Ydintehtävämme

- 1** Toimimme eläkeläisten valtakunnallisena edunvalvojana ja paikallisen edunvalvontatyön mahdollistajana. Osana kansalaisyhteiskuntaa kokoamme ihmisiä ja kansalaisjärjestöjä sukupolvirajat ylittävään toimintaan ihmisarvoisen ikääntymisen puolesta.
- 2** Tarjoamme eläkeläisille yhteisön, johon kuulua. Järjestöä kehitetään monipuolisia osallistumismahdollisuuksia tarjoavien jäsenyhdistystensä yhteenliittymänä.

Strategiset tavoitteemme:

Päätavoite

1 Ihmisarvoisen ikääntymisen edistäminen

Osatavoitteet

2 Yhteistyön lisääminen järjestöyhteisöme sisällä ja yhteiskunnassa

3 Omaehtoisen ruohonjuuritason aktiivisuuden ja osaamisen vahvistaminen

4 Avoimuus ja jäsenistöä laajemman yleisön tavoittaminen

Liite 3

EETUn kannanotot ja lausunnot

- 30.11.2022 Sähkön hinnoittelujärjestelmä on korjattava ja lisätukiin varauduttava
- 25.10.2022 Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry:n tavoitteet seuraavalle eduskuntavaalikaudelle 2023–2027
- 4.10.2022 EETU vaatii panostuksia ennaltaehkäisyyn sekä hoitovelan purkamiseen
- 4.10.2022 Kannanotto, eduskuntaryhmille: EETU kannanotto vuoden 2023 talousarvioesitykseen sekä lainsäädäntöön
- 3.10.2022 Lausunto: Hallituksen esitysluonnos laeiksi lapsilisälain, työttömyysturvalain, toimeentulotuesta annetun lain, opintotukilain ja sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta sekä laiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta.
- 15.9.2022 Tiedote: Huomisen kynnyksellä -tutkimus: Ikääntyneet kansalaisemme pitävät hoivapalveluiden laatua luvattoman heikkona
- 26.8.2022 Valtioneuvoston periaatepäätös suomalaisesta demokradiapolitiikasta 2020- luvulla (luonnos)
- 8.8.2022 Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi sairausvakuutuslain, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain sekä työeläkelakien muuttamisesta
- 21.6.2022 Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laiksi potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista
- 6.6.2022 Lausuntopyyntö mielenterveys- ja päihdepalveluja koskevan lainsäädännön uudistamisesta
- 12.5.2022 Lausuntopyyntö mietinnöistä koskien yhdenvertaisuuslain osittaisuudistusta
- 4.4.2022 Lausunto hallituksen esitys eduskunnalle digitaalista henkilöllisyyttä koskevaksi lainsäädännöksi
- 18.3.2022 Hyvinvointialueiden vanhusneuvostoihin on saatava kattava edustus eläkeläisjärjestöistä
- 17.3.2022 Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalaiksi
- 7.3.2022 Täsmätoimia kohdennettava kehysriihessä myös eläkeläisille

- 17.2.2022 EETU vaatii tehokkaita toimia eläkeläisköyhyyden torjumiseksi
- 24.1.2022 Lausuntopyyntö parlamentaarisen ohjausryhmän ja asiantuntijatyöryhmän mietinnöstä, luonnos hallituksen esitykseksi avoimuusrekisterilaiksi

Eläkeläiset ry:n kannanotot ja lausunnot

- 31.8. 2022 Lausunto Kansallisesta ikäohjelmasta vuoteen 2030
- 9.6.2022 Eläkeläisiä uhkaa asumispommi – kustannusten nousu vaatii monialaista ratkaisua
- 25.5.2022 Valtuusto: Ikääntyneiden turvallinen asuminen on ihmisoikeus
- 24.5.2022 Martti Korhonen: Järjestötoiminnassa on nyt uuden rakentamisen aika
- 12.4.2022 Matti Huutola: Kiitokset kansaneläkeindeksin korotuksesta, seuraavaksi huomio pieniin työeläkkeisiin
- 10.4.2022 Kalevi Kivistö: Ikäsyrintä kitkettävä yhteiskunnasta
- 25.1.2022 Eläkeläiset ry:n Ikäystävällinen teko 2021 -tunnustus Vaasan kaupungille
- 12.1.2022 Toiminnanjohtajalta: Eläkeläisten ääni alueilla kuuluviin

LIITE 4

Eläkeläiset ry:n edustukset ja jäsenyydet organisaatioissa sekä edustukset tilaisuuksissa

- Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry (Tiina Rajala)
- Eduskunnan ihmisoikeusvaltuuston ikääntyneiden oikeuksien jaosto (Eva Rönkkö)
- Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry (Matti Huutola, Jan Koskimies, Tuomas Talvila)
- Eläkeläisjärjestöjen Pohjoismainen yhteistyötoimikunta NSK (Kalevi Kivistö, Jan Koskimies, Tuomas Talvila, Tuula Telin)
- European Network on Intercultural Elderly Care (Eva Rönkkö, Evgeniya Mazurova)
- Folkets Bildningsförbund rf
- Jade yhteisö ry (hallituksen jäsen Eva Rönkkö)
- Kansan Arkisto ja Kansan Arkiston ystävät ry (Tiina Rajala)
- Kansan Sivistystyön liitto ry ja KSL-opintokeskus (Tiina Rajala)
- Kunnon Elämä ry
- Solaris-lomat ry (Jan Koskimies)
- Suomen Työväen Urheiluliitto TUL (yhteyshenkilö Tiina Rajala).
- Sosiaali- ja terveysministeriön Vanhuus- ja eläkeasioiden neuvottelukunta (Martti Korhonen pj, Jan Koskimies, Marja Leena Makkonen)
- SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
- Suomi-Venäjä-seura ry
- Työväenperinne – Arbetartradition ry

Vanhustyön keskusliitto ry
 Veronmaksajien Keskusliitto ry
 Hyvinvointiala Hali ry
 Osakkuudet
 - As Oy Mechelininkatu 20

LIITE 5

Luottamushallinto ja henkilökunta

Eläkeläiset ry:n hallitus 2022

Puheenjohtaja

Matti Huutola, Rovaniemen Eläkeläiset, Lappi

Varapuheenjohtaja

Tuula Telin, Porin Eläkeläiset, Satakunta

Jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä

Leena Salo, Varkauden Eläkeläiset, Savo – Aimo Ruusunen, Imatran Eläkeläiset, Kaakkois-Suomi
 Heikki Mäkinen, Klaukkalan Eläkeläiset, Uusimaa – Vuokko Kautto, Lahden Eläkeläiset, Etelä-Häme
 Antti Perkkalainen, Kauhavan Eläkeläiset, Pohjanmaa – Pertti Keränen, Tervolan Eläkeläiset, Lappi
 Lahja Hanhela, Kiimingin Eläkeläiset, Jokilaaksot – Arja Jauhiainen, Paltamon Eläkeläiset, Kainuu
 Raija Raittio, Kaarinan Eläkeläiset, Varsinais-Suomi – Matti Ruokolainen, Lieksan Seudun Eläkeläiset, Pohjois-Karjala
 Ilkka Kotiranta, Nokian Eläkeläiset, Pirkanmaa – Marja-Leena Kytölä, Hankasalmen Eläkeläiset, Keski-Suomi

Eläkeläiset ry:n valtuusto 2022

Puheenjohtaja

Martti Korhonen, Oulun Työväen Eläkeläiset, Jokilaaksot

Varapuheenjohtaja

Sirkka Kuivala, Kontulan Eläkeläiset, Helsinki

Jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä aluejärjestöittäin

JOKILAAKSOT

Anja Sarajärvi, Raahen Eläkeläiset – Jaakko Pyy, Raahen Eläkeläiset
 Risto Nuutinen, Muhoksen Eläkeläiset – Liisa Hirvasniemi, Kiimingin Eläkeläiset
 Hilikka Myllykangas, Oulun Työväen Eläkeläiset – Terttu Taajoranta, Oulun Työväen Eläkeläiset
 Kauno Moilanen, Kuusamon Eläkeläiset – Pentti Kyyhkynen, Kuusamon Eläkeläiset

UUSIMAA

Simo Hyökki, Hyrylän Eläkeläiset – Anja Parviainen, Keravan Eläkeläiset
 Eino Huotari, Karkkilan Eläkeläiset – Antero Krekola, Etelä-Espoon Eläkeläiset
 Marja-Liisa Viljamaa, Etelä-Vantaan Eläkeläiset – Liisa Paasela, Porvoon Eläkeläiset

LAPPI

Veikko Rautio, Aavasaksan Eläkeläiset – Seppo Maijala, Kolarin Eläkeläiset

Eila Kiviniemi, Rovaniemen Eläkeläiset– Tuomo Haurunen, Sallan Eläkeläiset

PIRKANMAA

Vilho Ponkiniemi, Hämeenkyrön-Viljakkalan Eläkeläiset– Marja-Liisa Salminen, Lempäälän Eläkeläiset
Maire Kauhanen, Tampereen Eläkeläiset– Mirjami Paakeli, Ylöjärven Eläkeläiset

SAVO

Kirsti Puurunen, Iisalmen Eläkeläiset– Kalevi Tuovinen, Sonkajärven Eläkeläiset
Sirkka Jeulonen, Kuopio-Kallaveden Eläkeläiset– Hannu Hyvärinen, Tuusniemen Eläkeläiset

KAINUU

Antero Kyllönen, Kajaanin Eläkeläiset – Sakari Korhonen, Sotkamon Eläkeläiset
Anna Maija Sutinen, Puolangan Eläkeläiset– Arja Heikkinen, Hyrynsalmen Eläkeläiset

SATAKUNTA

Oili Lehtinen, Kankaanpään Eläkeläiset– Keijo Järvenpää, Huittisten Seudun Eläkeläiset
Isto Helo, Rauman Eläkeläiset–Tuomo Viitahalmes, Eura-Säkylä-Köyliön Eläkeläiset

KESKI-SUOMI

Tarja Leinonen, Laukaan Eläkeläiset– Matti Pöppönen, Vaajakosken Eläkeläiset
Hannu Kaarlo Hukka, Jyväskylän Eläkeläiset– Väinö Aho, Pihtiputaan Eläkeläiset

HELSINKI

Marjatta Järvi, Vartiokylän Eläkeläiset– Maija-Liisa Suuronen, Pihlajamäen Eläkeläiset
Olli Salin, Kallion-Vallilan Eläkeläiset– Heikki Hietanen, Kaarelan Eläkeläiset

POHJANMAA

Irmeli Mandell, Vaasan Eläkeläiset– Anita Peltola, Jurvan Eläkeläiset
Henrik Fågelbärj, Vasabygdens Pensionärer– Juhani Kolppanen, Kokkolan Eläkeläiset

VARSINAIS-SUOMI

Aarre Lehtonen, Raision Seudun Eläkeläiset– Eira Nurmi, Kaarinan Eläkeläiset
Raija Alanko, Uudenkaupungin Eläkeläiset– Ari Löytömäki, Loimaan Eläkeläiset

ETELÄ-HÄME

Viljo Leppänen, Lahden Eläkeläiset– Sirkka Toivonen, Lopen Eläkeläiset
Juhani Lehto, Hämeenlinnan Eläkeläiset– Hely Alakokkare, Heinolan Eläkeläiset

POHJOIS-KARJALA

Kimmo Vartiainen, Joensuun Eläkeläiset– Sirpa Savolainen, Joensuun Eläkeläiset
Viljo Pulkkinen, Lieksan Seudun Eläkeläiset– Aaro Ruokolainen, Lieksan Seudun Eläkeläiset

KAAKKOIS-SUOMI

Aimo Röpetti, Lauritsalan Eläkeläiset– Eija Kiviharju, Kotkan Eläkeläiset

Eläkeläiset ry:n toimiston henkilökunta

Anna Autio, jäsenvastaava
 Heli Grönroos, henkilöstö- ja talousvastaava
 Tiina Hestad, tapahtumasuunnittelija, 1.9.2022 alkaen
 Aaron Kallinen, järjestösuunnittelija, 1.2.2022 alkaen
 Jan Koskimies, toiminnanjohtaja (hoitovapaalla 1.9.–31.12.)
 Evgeniya Mazurova, moninaisuustyön ohjaaja
 Jukka Mustakallio, toimistoassistentti
 Anu Mäki, järjestösuunnittelija, eläkkeellä 1.3.2022 alkaen
 Tiina Rajala, koulutussuunnittelija
 Eva Rönkkö, moninaisuustyön suunnittelija
 Tuomas Talvila, tiedottaja (va toiminnanjohtaja 1.9.-31.12.)

Tuntiopettajat ja -työntekijät

Jouni Ahonen
 Annikka Kaistinen
 Kristina Khlebko
 Luliia Kolobova
 Kari Kuivalainen
 Irina Mokitcheva
 Hannele Pitkä-Liukkonen
 Kaisu Rämetsä
 Kirsi-Marja Vinberg
 Petra Åhlström

Toimeksiannot

Andrei Kuznetsov
 Olga Markova
 Liliia Mendelson
 Olga Romanskaia
 Ene Rönkkö
 Jaan Rönkkö
 Ahti Seppä
 Olga Travkina

Eläkeläinen-lehden avustajat

Inkeri Aalto
 Juha Drufva
 Kaarina Goldberg
 Niina Hakalahti
 Pekka Isaksson
 Kalevi Kivistö
 Kari Kumpulampi
 Rudolf Lindblad
 Anne Lindhfors-Shaban
 Annina Mannila
 Piia Rantala-Korhonen
 Aki Räisänen
 Eve Rönkkö
 Sisko Tuulikki Toijonen
 Tuula Vuolle-Selki

Ralf Sund
 Juhana Unkuri
 Raimo Vahtera
 Pentti Stranius
 Jaana Haapaluoma-Höglund
 Sirpa Puhakka

ELÄKELÄISET ry
PENSIONÄRERNA rf